

vu: Develter Dirk
Torredreef 5
9990 Maldegem

België-Belgique
PB
3/9121

Bos & Hei

Tijdschrift Natuurpunt afdeling Maldegem-Knesselare
Verschijnt 4 x per jaar ♦ jaargang 10 ♦ nummer 2 ♦ juni 2010

natuurpunt

Colofon

Tijdschrift voor de leden van Natuurpunt, afdeling Maldegem-Knesselare.
Deze editie is verschenen in een oplage van 380 ex.

Werkten mee aan dit nummer:

Steven Degraer
Dirk Develter
Etienne Vanaelst
Frank Verheye
Johan Bosmans

Inhoud

Voorwoord: Natuurpunt en haar maatschappelijk draagvlak	1
LIFE+ Natuurproject in het Maldegemveld	3
LIFE+ materiaal (Deel 2) : Groot rollend materiaal	6
Het jaar van de biodiversiteit : 2010	9
Activiteitenkalender	14
Cursus Zoogdieren Nevele (Hansbeke)	15
Sfeerbeelden van de beheersdag op de Zandhoogte	16

U zoekt / Wij bieden : Natuurgids m/v

Wie graag een wandeling wil onder leiding van een natuurgids of een cultuurhistorische gids kan bij ons terecht. Wij bieden de gids die u op gelijk welk moment op gelijk welke plaats om het even welk onderwerp wenst. En dit niet enkel in onze reservaten maar in de ruime omgeving van ons werkgebied van kleuter tot bejaarde, van school tot vereniging.
Contact: Etienne Vanaelst, 09/3745986 of 0474/642323 of vanaelst@base.be.

Voorwoord: Natuurpunt en haar maatschappelijk draagvlak

Sinds jaar en dag stelt jouw lokale natuurbeweging als een van haar doelstellingen de mensen te overtuigen van de noodzaak van een gedegen natuur- en milieubeheer en hen warm te maken om hieraan mee te werken. Dit doen we door allerlei activiteiten in te richten, gaande van een praatavond met barbecue over een landschapswandeling voor het hele gezin of een insectenwandeling voor de natuurkenners tot de beheersactiviteiten in een van onze natuurreservaten voor diegenen, die graag de handen uit de mouwen steken. Telkens opnieuw zetten onze vrijwilligers zich in om het “natuurbehoudswoord” te verkondigen. Dat dit niet tevergeefs is mag blijken uit ons ledenaantal, wat eind vorig jaar voor het eerst de kaap van 400 ruimschoots overschreed. Wanneer we echter dit getal in een ruimer perspectief plaatsen, dan blijkt dat eigenlijk slechts een goeie 3% van de inwoners van Maldegem, Knesselare en Ursel lid van onze afdeling zijn. Dit kan beter, maar hoe? Dat niet iedereen achter Natuurpunt staat is zeker, maar dat slechts 3% van de bevolking ons doelstellingen daadwerkelijk zou steunen lijkt me toch wel wat weinig.

De sleutel hiertoe ligt waarschijnlijk nog altijd verscholen in het alombekende “onbekend, maakt onbemind”. We mogen dan wel aantrekkelijke activiteiten blijven aanbieden, we blijven meestal vissen in dezelfde poel; dit terwijl er nog heel wat andere “poelen met vis” bestaan. Deze verdienen al onze aandacht! Zo hebben we dit voorjaar enkele beheersdagen ingericht in twee natuurgebiedjes in eigendom van de gemeente Maldegem; dit met als doel natuurbeheer, maar evenzeer om de buurtbewoners bij het natuurbeheer en dus ook Natuurpunt te betrekken (cf artikel Maasboone in het vorige nummer en cf sfeerfoto’s van de Zandhoogte). Verder organiseerden we – in samenwerking met de andere Meetjeslandse afdelingen en Natuurpunt en Partners Meetjesland – de Meetjeslandse Gordel, waarbij we jaarlijks heel wat mensen nieuw in contact met de afdeling kunnen brengen. Zelfs in de slechte weersomstandigheden, zoals we dit dit jaar meemaakten, mochten we 400 deelnemers op deze activiteit verwelkomen. Tenslotte hielp Natuurpunt Maldegem-Knesselare bij de organisatie van een benefiet ten voordele van de Urselse basisschool en richtten we huifkartochten met gegidste wandeling in het Maldegemveld in. Een onbekende wereld opende zich voor heel wat deelnemers, want – vergis je niet – nog heel wat bewoners

van onze gemeenten kennen het intussen 1 km² grote Maldegemveld helemaal niet, laat staan dat ze op de hoogte zouden zijn van de verborgen natuurwaarde en -schoonheid. Werk aan de winkel dus en op naar een breder maatschappelijk draagvlak voor het lokale natuurbehoud

en milieubeheer! Dit draagvlak hebben we trouwens nodig willen we voldoende gewicht in de schaal kunnen leggen als het gaat om de realisatie van ons uiteindelijke doel: kwaliteitsvolle natuur voor iedereen.

Spread the word...

Steven Degraer
Voorzitter Natuurpunt Maldegem-Knesselare.

FIETSHUIS
Geert De Loof

**MALDEGEMSEWEG 67
9910 KNESSELARE
TEL. (09) 374 45 07**

BTW BE 648 428 766 - GB 290-0362366-92

LIFE+ Natuurproject in het Maldegemveld

Heide, vennen en bossen in het Maldegemveld

Het Maldegemveld maakt deel uit van het Drongengoedbos. De bodem in het gebied is opgebouwd uit matig natte gronden, terwijl een ondiepe kleilaag ervoor zorgt dat er een tijdelijke grondwatertafel ontstaat in de winter en lente. Dit zorgt ervoor dat er heel wat vennen, poelen en vochtige heidehabitats terug te vinden zijn.

Enkele poelen herbergen Vinpootsalamander terwijl het centraal gelegen ven een echte hotspot voor libellen en waterjuffers is. Op de open stukken vinden we een mix van droge en vochtige heide terug. Ronde zonnedauw, Stekelbrem, Gagel en Gewone dopheide sieren het gebied, terwijl de Zwarte specht en de Levendbarende hagedis een mozaïek tussen bos en

heide verkiezen. Het intermediair karakter van deze heide maakt het gebied uniek op Europese schaal. Naast naaldhoutaanplanten komen ook eiken-berken bossen voor.

Life+ Natuurproject

Ondanks de bescherming als Habitatrictlijngebied zijn de unieke habitats en soorten van dit gebied in sterke mate achteruitgegaan. Oorzaken zijn onder meer versnippering en isolatie, voedselaanrijking en verzuring, onaangepast beheer, aanplantingen, verdroging, vergrassing van heide en heischraal grasland, recreatiedruk en de introductie van niet-inheemse soorten.

Daarom worden van 2009 tot 2013 tal van acties uitgevoerd in het Maldegemveld met het oog op het herstel van de unieke heide, vennen en bossen. Tegelijk willen we ook het natuurbewustzijn van de lokale bevolking vergroten en samenwerkingsprojecten opzetten met plaatselijke gebruikers.

Dit gebeurt in het kader van het LIFE+ project Vlaams Veldgebied en met de steun van het LIFE+ Natuurfonds van de EU.

Acties en maatregelen

Om de doelstellingen te realiseren, worden volgende acties voorzien:

- Aankoop van gronden voor herstel van waardevolle habitats
- Opmaak integraal beheerplan en uitvoeringsplannen
- Grootschalig heideherstel door het plaggen van recente kapvlaktes
- Habitatherstel op voormalige landbouwgronden door het afgraven van de bouwvoor
- Verderzetten van de omvorming naar mozaïek heide- en boshabitats met verwijderen van exoten
- Herstel van venhabitats
- Extensieve begrazing
- Aanleg van bezoekersinfrastructuur

NATURA 2000 en LIFE+: Europese natuur op zijn best!

NATURA 2000 staat voor een Europees netwerk van beschermde gebieden. Ook het Maldegemveld maakt deel uit van dit netwerk. De heide in het Maldegemveld behoort tot het 'Intermediair Atlantisch type' en neemt binnen de Europese Unie een unieke positie in. De Europese Unie wil een financieel duwtje in de rug geven bij de uitvoering van voorbeeldprojecten en richtte hiervoor het LIFE+ natuurfonds op. Met de steun van dit LIFE+ fonds werkt Natuurpunt in het Maldegemveld aan het herstel van de bijzondere heide-, ven- en boshabitats

Infowandelingen

Op volgende data zijn er infowandelingen in het kader van de omvormingswerken in het Maldegemveld gepland :

Vrijdag 2 juli 2010 om 19u30	Zondag 5 september 2010 om 9u30
Zaterdag 7 augustus 2010 om 9u30	Zondag 3 oktober 2010 om 9u30

Afspraak: parking ANB langsheen de Drongengoedweg.

Meer info? Steven.debruycker@natuurpunt.be

Vrijwilligers onmisbaar

Van bij de start van dit LIFE+ project zijn de vrijwillige medewerkers onmisbaar voor de uitvoering ervan. Zij zijn dagdagelijks in de weer met het natuurgebied, helpen mee bij de uitvoering van het herstelbeheer en volgende ontwikkeling op de voet in nauwe samenwerking met het professionele team.

LIFE+ Materiaal (Deel 2) : groot rollend materiaal

Johan Bosmans

Ondertussen is onze verhuis afgelopen en zitten we sinds enige tijd op onze nieuwe locatie met al ons materiaal. Nu nog een beetje zoeken hoe we dit alles een beetje ordelijk kunnen schikken.

Nadat we eerder al onze tractor, kipkar, frontlader en hark hadden mogen ontvangen, mochten we in de loop van de maand mei onze schijvenmaaier en hooikeerder gaan ophalen te Wingene. De volledige hooiset is nu compleet.

Onze tractor (New Holland, 40 PK) en kipkar hebben we deze winter al meermaals kunnen

inzetten tijdens onze beheerdagen voor het afvoeren van maaisel, opvang en transport tijdens verhakselen van takken en voor afvoer van brand- en takkenhout. Het maakt het werk allemaal een stuk lichter en makkelijker.

Om de bodemdruk zo licht mogelijk te houden en de structuur niet te beschadigen staan er op onze tractor geen conventionele banden (met klauwen) maar is hij uitgerust met brede moerasbanden.

Met onze aan- en gelukkig ook afkoppelbare

frontlader (Mailleux 25C), kunnen we onze tractor ombouwen naar een graaf- en hefmachine. Met de bijgeleverde grondbak kan men aan grondverzet beginnen denken terwijl we met onze mestriek (met klauw) makkelijk maaisel kunnen heffen en kippen op onze kar.

Onze schijvenmaaier (Kuhn, 4 schijven met een werkbreedte van 1,60 meter) moet ons helpen bij de talloze maaiwerken die uitgevoerd worden in't Maldegemveld. Eerst en vooral zal hij ingezet worden voor het maaien van onze hooiweides maar in een later stadium eveneens voor het maaien van onze heidepercelen. Uiteraard enkel op de percelen waar de boomstronken werden verwijderd (op de andere zullen onze bosmaaiers nog steeds moeten bovengehaald worden) of nog zullen verwijderd worden in de nabije toekomst tijdens de nog uit te voeren werken (Life+ project dat loopt in ons gebied).

Na het maaien volgt het schudden of keren van't gras om er hooi van te maken. Hiervoor kregen we een hooikeerder (Kuhn, werkbreedte van 4,20m) ter onzer beschikking. De 4 "zonnen", elk uitgerust met 6 "vorken", gooien het gras de lucht in. Zelfs zo goed dat we moeten oppassen dat niet alles bij de buren terecht komt.

Ons laatste hooi-toestel is de JF-Stoll hark. Tien harkarmen, met op elk uiteinde een harktand waarmee we ons hooi/gras bij mekaar harken en op "bermpjes/zwadden" leggen zodat we het daarna kunnen persen. De breedte van deze bermpjes is variabel al naargelang we onze zwaddoek (een stevig doek gemonteerd op een frame dat fungeert als een soort muur waartegen het hooi/gras gegooid zal worden) instellen. Daar we in onze

reservaten met klein materiaal werken (grotere tractoren en de bijhorende machines zorgen voor een te grote druk op de bodem) zullen we onze bempjes/zwadden steeds klein houden zodat de kleine hooipers (hiervoor doen we een beroep op de terreinploeg Wingene) alles kan oprapen. Pakjes hooi kunnen gaan van 10 tot 150 kg al naargelang de gebruikte pers.

Alles staat klaar voor het hooiseizoen (we maaien in onze gebieden niet voor 15 juni). Nu nog wachten op zonnig en standvastig weer. Het enige dat niet in ons Life+ project zat.

We hopen jullie in de volgende Bos en Hei wat "hooi-impressies" te kunnen tonen.

kapsalon Moorea bij Kelly

Hairstyle voor dames en heren

Geuzestraat 36 Knesselare

Enkel op afspraak

telefoon nr 09 335 76 78

Naturelle

Nieuwstraat 50
MALDEGEM
Tel. 050/71.69.03
Gesloten op dinsdag

Dagelijks vers biobrood te verkrijgen
alsook vegetarische producten en
bio cosmetica

2010 : Het jaar van de biodiversiteit

Tel mee tot 2010, het telweekend op 22 en 23 mei van natuurlpunt.

Etienne Vanaelst

Natuurlpunt Maldegem-Knesselare nam deel aan de actie "Tel mee tot 2010" ter gelegenheid van het jaar van de biodiversiteit. Er werd geïnteriseerd in het kanaalreservaat te Knesselare-St.Joris. Op 22 en 23 mei wilde Natuurlpunt 2010 soorten interiseren in haar reservaten. Met 3211 soorten zijn ze daarin ook ruimschoots in geslaagd. Het voornaamste was ongetwijfeld de media-aandacht die Natuurlpunt daarmee te beurt viel. Er is nog waardevolle natuur. Helaas is deze grotendeels teruggedrongen tot de reservaten. Het kanaalreservaat scoorde met 273 soorten die in dat weekend werden gezien of gehoord. Daarmee haalden we zelfs de top tien van beste gebieden. Hingene, langs de boorden van de Schelde en Rupel, wist zo eventjes 944 soorten op het palmares te zetten. Er waren zelfs 3 afdelingen van Natuurlpunt die de kaap van de 900 soorten haalden. Het spreekt voor zich dat dit niet in pietluttige reservaten van enkele hectaren kan worden verwezenlijkt.

In het kanaalreservaat interiseerden we een kleine 300 verschillende soorten vogels, zweefvliegen, dag- en nachtvlinders, zoogdieren, spinnen, planten en paddenstoelen en losse waarnemingen allerhande :

Planten	149	Dagvlinders	10
Spinnen	37	Paddenstoelen	8
Vogels	36	Zweefvliegen	8
Nachtvlinders	15	Zoogdieren	7

Daarvoor kregen we onder meer de hulp van een aantal specialisten ons aangereikt door natuurlpunt. Muizen werden met inloopvalletjes gevangen en gedetermineerd door Peter De Bock. Filip De Block en Rob Bosman interiseerden spinnen. De Natuurhistorische werkgroep van Natuurlpunt Meetjesland droeg ook haar steentje bij: planten (William White), zweefvliegen (Chantal martens), nachtvlinders (Frank en Diëgo Van De Keere), paddenstoelen (Etienne Vanaelst) bijgestaan door een aantal leden uit de verschillende werkgroepen en leden van onze afdeling.

Op zaterdag 22 mei stonden we al om 06.00u paraat voor een vroegmorgenwandeling. Vogels mochten de spits afbijten. Een aantal

watervogels zoals fuut, meerkoet, blauwe reiger, aalscholver, een aantal eenden en ganzen zijn nu ook niet de moeilijke soorten die bovendien visueel werden herkend. Een mannetje pijlstaart was allicht de blikvanger. Voor zangvogels ben je grotendeels aangewezen op de zang. Grasmus, bosrietzanger, zomertortel, zwartkop, fitis en onze courante standvogels hoorden daar bij. We werden zowat uitgeleide gedaan door een haastige boomvalk.

In de namiddag was het de beurt aan spinnen, dagvlinders en zweefvliegen. Spinnen werden gevangen met ingegraven potjes (Filip) die een dag of twee daarvoor al werden geplaatst. De meeste soorten werden gevangen door het afkloppen van het struikgewas (Rob) en op te vangen met een paraplu. Onvoorstelbaar wat daar allemaal te voorschijn komt. Vooral Gaspeldoorn bleek de ideaal gecamoufleerde woonplaats te zijn voor veel soorten. Er werden twee rode lijstsoorten gespot: het Rood visgraatje en de Kleine doolhofspin. Deze laatste werd bij het plaatsen van de vangpotjes al op 20 mei gezien.

Dagvlinders met 10 soorten lag in de lijn van de verwachtingen. Deze kanaalbermen zijn tradioneel vroeg in het voorjaar weinig aantrekkelijk. Veel aan geschikte voedselplanten zijn in het voorjaar nog niet bloeiend aanwezig. Het icarus-, en bruin blauwtje zijn er typische soorten.

Het aantal zweefvliegen was ook al geen hoogvlieger. Dit biotoop heeft voor deze insecten in dit seizoen ook duidelijk weinig te bieden. Er zaten volgens Chantal ook geen opmerkelijke soorten tussen. We zullen dit zeker in zomer-najaar eens moeten overdoen.

Afsluiten deden we met een nachtvlindervangst op licht. Ook dat was geen hoogvlieger ook al voor analoge redenen als voor de dagvlindersoorten. Bovendien was het te koud en te winderig. Als je dit bovendien verkeerd hebt ingeschat, een warme dag hoeft immers ook een warme avond in te houden, dan ben je al blij dat je kan stoppen (?). Of toch niet.

Het extraatje zat hem in het staartje. Want tezelfdertijd met de nachtvlindervangst werden ook muizen gevangen met inloopvalletjes. Ook deze werden een dag of twee op voorhand geplaatst met lokspijs, op de avond van de inventarisatie op scherp gezet en tweemaal gecontroleerd. 4 soorten lijkt niet veel. Twee soorten staan evenwel op de rode lijst: veldspitsmuis en waterspitsmuis. Genoeg dus om zelfs de echte kenner in vervoering te brengen. Dat een muis zo gelukkig kan maken. Vooral de waterspitsmuis staat als zeer zeldzaam gemeld. De enige vondst in onze regio is bij ons weten een braakbalgegeven van kerkuil te Westvoorde Knesselare (mededeling Christine De Bie). Ze houden van zuiver en stromend water. Het is dan ook niet denkbeeldig dat de soort via één of andere beek werd aangevoerd. Andere zoogdieren waren een mol en een horde konijnen (terug van weggeweest, hoera). Een jonge vos verraste ons tijdens de vroegmorgenwandeling. Flirtend met het autoverkeer zal deze mogelijks geen lang leven beschoren zijn. Op 13 juni zagen we reintje nog een keertje, 's namiddags op onze plantenwandeling, rustig de oeverzone afstappend, zich weinig zorgen makend over de voorbijrazende speedboten op het kanaal.

De hoofdmoot was het plantaandeel. Er werden 149 soorten gespot waaronder vier rodelijstsoorten: kattendoorn, bottelroos, bevertjes en onderaardse klaver. Dat was ook niet de grote opgave want een conservator weet zulke vondsten al langer dan vandaag staan op bottelroos na die door William werd gedetermineerd.

Onderaardse klaver is onopvallend, zelfs in de kort gegraasde vegetatie, duidelijk in uitbreiding de laatste jaren allicht door de verbreiding via onze grazende zoogdieren. Bevertje of trilgras valt tussen de overige grassen nauwelijks op en is beperkt tot één enkele populatie. Deze staat er al jaren maar neemt nauwelijks toe. Kattendoorn hebben we nu op twee locaties gevonden maar sterk uitbreidend doet het voorlopig ook niet. Bottelroos is een geval apart. Het staat op de oeverzone van het nieuwe kanaaltraject te St.Joris. Het is onduidelijk of deze hier op een natuurlijke manier is terechtgekomen dan wel is aangevoerd met deze werken. Dit als rode lijstsoort beschouwen zullen we maar met een korreltje zout nemen. Soorten uit schrale bermen zijn hier goed vertegenwoordigd. Muizenortje, rood huichelgeil, wilde tijm, margriet, St.Janskruid, schapenzuring, gewone zandmuur en kleine leeuwenklauw om er enkelen te noemen. Er staan vijf zeggensoorten: oever-, ijle-, ruige-, zeegroene-, pluimzegge- en valse voszegge. Op jaarbasis benaderen we de 200 soorten. Een aantal plantengroepen zoals onze mossen en korstmossen zijn hier nog nooit geïnventariseerd.

Dit weekend was niet aan paddenstoelen besteed. 8 soorten is bedroevend laag maar niet verwonderlijk. Kanaalbermen zijn droge bermen. De droogte van de laatste weken in acht nemend kan je dan ook niet veel verwachten. Zelfs de dooiergele mestzwam, in normale omstandigheden een fraai ogend paddenstoeltje, staat er zeltogend bij. Een schril contrast met wat deze bermen in goede jaren in het najaar in hun mars hebben. Vooral gekend om schraalgraslandsoorten zoals wasplaten en aardtongen, één van de drie toplocaties uit de hele regio en zelfs uit Oost- en West Vlaanderen.

Wat zegt nu zo'n telweekend.

We moeten zo'n klein reservaat niet vergelijken met grote natuurreservaten. Daarvoor is er te weinig afwisseling in het biotoop. Wel krijgen we het voor mekaar om op zulke dagen eens echte kenners in hun specialiteit naar hier te halen. Anders lukt dit bijna niet omwille van te druk, het gemis aan de relaties die we als afdeling of als reservaat ontberen en de onderschatting van deze kenners voor zo'n kleine reservaten. Via een oproep van Natuurpunt is het ons toch een keertje gelukt. En er is nog zoveel te inventariseren. Een klein reservaat dat we niet eens in eigendom hebben en nooit zullen hebben omwille van het economisch belang en overheidseigendom is niet direct een hotspot naar de buitenwereld. Maar

een beetje meer uitstraling zou het wel sieren, en het respect voor Natuurpunt om overheidsterreinen te beheren zonder enige beheervergoeding nog veel meer.

Het was ook een uitdaging om eens te wedijveren met andere gebieden. Onbekend is onbemind. De volledige lijst van waargenomen soorten kan je vinden op www.waarnemingen.be, projecten, tel mee tot 2010, top gebieden Knesselare kanaal 6200H. Voor diegenen die hebben meegewerkt: het was leuk, snikheet bij momenten, dat wel. Van harte bedankt. Wat kan een pintje daarna toch deugd doen, in café 'De Reisduif' nog wel. Ach, die reisduif, die hebben we maar niet op de lijst gezet.

SABA KEUKENS

Kronokalseide 279
Maldegern-Donk
☎ (050) 71.61.82
Fax (050) 71.75.84
BTW BE 432 776 485

Activiteitenkalender

zaterdag 3 juli: beheerdag aan de Kanaalberm

trefpunt: Kanaalbrug, kruispunt Hoekestraat en Zuidleie, te Knesselare om 09.00u

contactpersoon: Etienne Vanaelst (09 374 59 86, Vanaelst@base.be)

zondag 29 augustus: thema wandeling: insecten langs de Kanaalberm

trefpunt: Kanaalbrug, kruispunt Hoekestraat en Zuidleie, te Knesselare om 14.00u

contactpersoon: Etienne Vanaelst (09 374 59 86, Vanaelst@base.be)

zaterdag 11 september: beheerdag in het Maldegemveld

trefpunt: parking van ANB, langs de Drongengoedweg, 100 m van café-restaurant het Jagershof.

afspraak om 9.00u - gelieve de pijlen te volgen bij laattijdige aankomst.

contactpersoon: Kurt De Kesel (09 374 71 16, maldegemveld@telenet.be)
- Karel Tack (09 377 69 39)

vrijdag 8-15-22-29 oktober: vogeltrektelling aan den Boombos te Adegem

trefpunt: Boombos-sstraat te Adegem om 8.00u

contactpersoon: Steven De Bruycker (0473 85 53 35)

zaterdag 9 oktober: beheerdag in het Maldegemveld

trefpunt: parking van ANB, langs de Drongengoedweg, 100 m van café-restaurant het Jagershof.

afspraak om 9.00u - gelieve de pijlen te volgen bij laattijdige aankomst.

contactpersoon: Kurt De Kesel (09 374 71 16, maldegemveld@telenet.be)
- Karel Tack (09 377 69 39)

zaterdag 16 oktober: Nacht van de Duisternis i.s.m. milieuraad Maldegem

contactpersoon: Steven Degraer (09/374 76 83)

zondag 24 oktober: paddenstoelenwandeling in het Drongengoed

trefpunt: parking van ANB, langs de Drongengoedweg, 100 m van café-restaurant het Jagershof om 14.00u

contactpersoon: Etienne Vanaelst (09 374 59 86, Vanaelst@base.be)

Cursus Zoogdieren Nevele (Hansbeke)

Theorielessen : 5 lessen op woensdag 10, 17 en 24 november, 1 en 8 december, beginuur : 19u30 (einde rond 22u00)

Plaats : refter van de Vrije Basisschool, Hansbekedorp 30, Hansbeke (op ca. 300m van NMBS-station Hansbeke).

Praktijk: 1 excursie over zoogdieren en diersporen op zaterdag 11 december

Plaats en uur : Hansbeke of Landegem (tijdens de theorielessen te bepalen)

Alle lessen worden verzorgd door een lesgever van Natuurpunt Educatie.

Deelnemeprijs: 20 € voor leden van Natuurpunt en 25 € voor niet-leden, overschrijven op rekening 737-0203020-42 van Natuurpunt De Ratel - Nevele

Inschrijven: natuurpuntderatel@telenet.be of Peter De Groote, 09/371.84.33

HONDA POWER PRODUCTS

H. DE DOBBELAERE & ZN
VERKOOP & HERSTELLING
TUINMACHINES

HOEKESTRAAT 52 • 9910 KNESSELARE
TEL & FAX (09) 374 48 25
BTW BE 648.195.867

The advertisement features a black and white photograph of a Honda lawnmower on a grassy field. The text is arranged in a clean, professional layout with a dark background for the top header.

Sfeerbeelden van de beheersdag op de Zandhoogte

NATUURPUNT MALDEGEM-KNESSELARE

Onze jonge afdeling telt 4 reservaten, waarvan 2 in eigendom. Hierin wordt getracht om bepaalde biotopen terug op te waarderen. Vooral ons heideterrein, het Maldegemveld, heeft op korte tijd bewezen dat er een groot potentieel is voor een flora van schrale bodem. Ook het Kanaalreservaat herbergt al een reeks zeldzame planten en jaarlijks steekt er wel een nieuw zijn kopje boven. Het Torrebos tenslotte is een klein bos met een grote variatie aan streekeigen bomen.

Voor de uitbouw van deze reservaten aan uw achterdeur is natuurlijk geld nodig. U kan uw gift storten op het rekeningnummer van Natuurpunt: 230-0044233-21. Giften vanaf € 30 zijn fiscaal aftrekbaar, een attest wordt automatisch opgestuurd. Twee van deze reservaten hebben een eigen projectnummer. Bij vermelding van dit nummer wordt uw donatie speciaal voor dit reservaat gebruikt. Voor het **Maldegemveld** is dit projectnummer **6627** en voor het **Torrebos** is dit **6639**.

Contactpersonen Natuurpunt Maldegem-Knesselare

Steven Degraer	Hoeksken 15, 9991 Ursel	Voorzitter	09 374 76 83	S.Degraer@MUMM.ac.be
John Beylemans	Aardenburgkalseide 396, 9990 Maldegem	Natuurstudie (vogels)	050 72 05 20	john.beylemans@pandora.be
Johan Bosmans	Onderdijke 41, 9991 Adegem	Penningmeester, werkleider Maldegemveld	050 72 00 92	johanbosmans121@hotmail.com
Luc Dellafaille	Vellare 41, 9920 Lovendegem	Bestuurslid	09 372 68 23	lucdellafaille@hotmail.com
Kurt De Kesel	Kluizestraat 50, 9910 Knesselare	Conservator Maldegemveld	09 374 71 16	maldegemveld@telenet.be
Dirk Develter	Torredreef 5, 9990 Maldegem	Conservator Torrebos, Redactie	050 71 91 82	fa302024@skynet.be
Karel Tack	Eduard Neelemanslaan 5, 9900 Eeklo	Beheerder Maldegemveld, logistiek	09 377 69 39	karel.tack@telenet.be
Etienne Vanaelst	Westvoordestraat 21b, 9910 Knesselare	Conservator kanaalreservaat	09 374 59 86	vanaelst@base.be
Frank Verheye	Pontweg 29, 9880 Aalter	Beheerder Maldegemveld	09 374 43 08	frank.verheye2@telenet.be

Een aantal van bovenvermelde personen vertegenwoordigen onze afdeling ook in allerlei commissies en nemen nog andere taken op. Daarnaast kan Natuurpunt nog rekenen op verschillende medewerkers!

Waar doen we het voor?

Natuurpunt is met duizenden vrijwilligers en meer dan 11000 hectaren over 500 natuurgebieden in beheer de belangrijkste vereniging voor natuurbehoud en landschapszorg in Vlaanderen. Natuurpunt zet zich in voor meer en betere natuur, zowel binnen als buiten de bestaande natuurgebieden. Natuur om in te wandelen of fietsen, natuur om van te genieten. Tot haar kerntaken rekent de vereniging tevens landschapszorg, beleidswerking, natuurbeleving, natuurstudie, vorming en educatie.

Met jouw lidmaatschap van Natuurpunt geef je samen met meer dan 80.000 gezinnen in Vlaanderen een duidelijk signaal dat ook jij natuur belangrijk vindt. Indien je niet in Maldegem of Knesselare woont, gelieve dan bij jouw overschrijving (**€ 24,00 per kalenderjaar op rek. nr. 230-0044233-21**) te vermelden dat je wenst ingeschreven te worden bij afdeling Maldegem-Knesselare. Zo geniet je van de volgende voordelen :

- 4 maal per jaar ontvang je automatisch 3 tijdschriften vol info over de natuur in Vlaanderen zowel als plaatselijk nieuws ; ons nationaal tijdschrift “Natuur.blad”, het tijdschrift van de regionale koepelvereniging Natuurpunt en Partners Meetjesland, evenals dit tijdschrift “Bos en Hei” van de plaatselijke afdeling Maldegem-Knesselare. Leergierige leden kunnen zich abonneren op twee meer gespecialiseerde tijdschriften Natuur.oriolus en Natuur.focus.
- Je kunt met het hele gezin gratis deelnemen aan al onze geleide activiteiten (cf. kalenders in vermelde tijdschriften en de website).
- Je geniet 10 % ledenkorting bij aankoop van boeken, t-shirts, verrekijkers e.a. in de Natuur.winkel. Je kunt ook met korting winkelen bij *A.S. Adventure*, *Tony Mertens* en *Schoenen Torfs*.
- Je ontvangt een welkomstpakket met daarin een CD met vogelgeluiden evenals onze Fiets- en Wandelgids met ruim 100 wandel- en fietsroutes in Vlaanderen en Wallonië. Je krijgt toegang tot de speciale ledenpagina's op de website. Daar vind je onder meer 80 wandel- en fietskaarten voor onvergetelijke daguitstappen.